

**Перелік питань для державного іспиту з навчальної дисципліни
«Історія України» на 2020 – 2021 н. р.
(освітній ступінь «бакалавр», спеціальність 032 Історія та археологія)**

1. Писемні джерела про історію України найдавнішого часу.
2. Розвиток культури на українських землях в кам'яному і мідно-бронзовому віках. Основні цивілізаційні здобутки ранніх суспільств.
3. Античні міста-держави на території Північного Причорномор'я.
4. Іраномовні племена на території України в I тис. до н. е. (кіммерійці, скіфи, сармати).
5. Походження слов'ян та їх розселення на території України.
6. Утворення Русі. Перші писемні згадки про русів і Руську державу.
7. Русько-візантійські відносини у IX – XII ст.
8. Суспільно-політичні відносини в Київській Русі у XI – на початку XII ст.
9. Культура Київської Русі IX – XIII ст.
10. Відносини Київської Русі з кочовими народами східноєвропейських степів у X – XII ст.
11. Монголо-татарські завоювання у Східній Європі та їх вплив на історичний розвиток українських земель.
12. Писемні джерела до історії Київської Русі.
13. Об'єднання українських земель у складі Галицько-Волинського князівства.
14. Держава Данила Галицького в системі політичних відносин Центрально-Східної Європи.
15. Галицько-Волинське князівство в XIII ст.: особливості політичного та соціально-економічного розвитку.
16. Галицько-Волинська держава в останній третині XIII – першій половині XIV ст.: головні тенденції розвитку.
17. Приєднання українських земель до складу Великого Князівства Литовського та їх політичний статус у XIV – першій половині XV ст.
18. Політичні унії між Литвою та Польщею та їх вплив на долю українського етносу.
19. Національні та релігійні рухи в Україні в XIV – першій половині XVII ст.
20. Українська культура XIV – XVI ст.
21. Польська експансія на українських землях в другій половині XIV – середині XVI ст.
22. Українські землі у складі Речі Посполитої (до середини XVII ст.).
23. Основні тенденції соціально-економічного розвитку українських земель у другій половині XVII – у XVIII ст.
24. Архітектура та мистецтво в Україні у XVI – XVII ст.
25. Освіта і наука в Україні у XVI – першій половині XVII ст.: тенденції розвитку.

26. Основні групи джерел з історії України XVII – XVIII ст.
27. Українські землі в контексті польсько-російського протистояння (друга половина XVII – XVIII ст.).
28. Українські землі під владою Речі Посполитої у другій половині XVII – XVIII ст.
29. Причини утворення Запорізької Січі та її роль в історії України.
30. Запорізька Січ у другій половині XVII – XVIII ст.: територія, населення, політичний та економічний устрій.
31. Українське козацтво та його роль у суспільно-політичному житті Речі Посполитої першій половині XVII ст.
32. Михайло Грушевський про Запорізьку Січ та українське козацтво.
33. Концепція історичного розвитку українських земель епохи середньовіччя в працях Михайла Грушевського.
34. Причини та початок Національно-визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького.
35. Українсько-польська війна в 1649 – 1653 рр. та її наслідки.
36. Основні напрями внутрішньої і зовнішньої політики Богдана Хмельницького.
37. Українсько-московський договір та його реалізація в 1654 – 1657 рр.
38. Кримське ханство: особливості політичного та соціально-економічного розвитку.
39. Роль турецько-татарського чинника в історії України.
40. Слобідська Україна у другій половині XVII – XVIII ст.: територія, населення, політичне та економічне становище.
41. Особливості розвитку Галичини, Буковини та Закарпаття у другій половині XVII – XVIII ст.
42. Гетьманство Івана Виговського. Гадяцький трактат.
43. Перше гетьманство Юрія Хмельницького. Причини розколу Української козацької держави та його наслідки.
44. Гетьманство Петра Дорошенка: спроба об'єднання України.
45. Гетьманщина на зламі XVII – XVIII ст. Іван Мазепа та Пилип Орлик.
46. Військовий та адміністративний устрій Гетьманщини. Політика російського царизму щодо Гетьманщини в другій половині XVII – на початку XVIII ст.
47. Гетьманщина у XVIII ст.: характерні риси політичного та економічного розвитку.
48. Магдебурзьке право на українських землях: початки і особливості впровадження.
49. Західноукраїнські землі у складі Австрії (кінець XVIII – перша половина XIX ст.): політико-правовий аспект.
50. Соціально-економічне становище українського населення Австро-Угорщини в другій половині XIX – на початку XX ст.

51. Українське національне відродження першої половини XIX ст. у Наддніпрянщині й Галичині: порівняльна характеристика.
52. Опозиційні та революційні рухи в Україні першої половини XIX ст.
53. Кирило-Мефодіївське товариство: діячі та програмні засади.
54. Еміграція українців у XIX – XX ст.: причини, обставини та напрямки.
55. Політика російської і австрійської влади щодо українців у XIX – на початку XX ст.: порівняльна характеристика.
56. Українська культура в другій половині XIX – на початку XX ст.
57. Русофіли (москвофіли) та народовці в громадсько-політичному житті Галичини.
58. Українські політичні партії в Галичині на зламі XIX – XX ст.: програмні засади й діяльність.
59. Становлення української історичної науки в XIX – на початку XX ст.
60. Демографічні процеси в Україні кінця XIX – XX ст.
61. Політизація українського руху в Наддніпрянщині наприкінці XIX – на початку XX ст.
62. Наукова та громадсько-політична діяльність Івана Франка.
63. Наукова, громадсько-політична та державницька діяльність Михайла Грушевського.
64. Державницький напрям в українській історіографії: В'ячеслав Липинський та Степан Томашівський.
65. Народницький напрям в українській історіографії.
66. Україна в роки Першої світової війни.
67. Українська національна революція 1917 – 1920 рр.: етапи державотворення.
68. Українська Центральна Рада: становлення національної державності.
69. Внутрішня та зовнішня політика Української держави у 1918 р.
70. Відродження та занепад УНР у період правління Директорії.
71. Утворення ЗУНР. Українсько-польська війна 1918 – 1919 рр.
72. Соборницький процес в Україні у період національної революції 1917 – 1920 рр.
73. Історичне значення, причини поразки та уроки української революції 1917 – 1920 рр.
74. Економічна політика більшовиків в Радянській Україні в 20-ті рр. XX ст.
75. Західноукраїнські землі в 1919 – 1939 рр.: політичне становище та національні рухи.
76. Національна політика більшовиків в Україні в 20-х роках XX ст.
77. Вхідження України до складу СРСР.
78. Соціалістична модернізація в радянській Україні: форми та наслідки
79. Голодомор 1932 – 1933 рр. в історичній пам'яті українського народу та в науковому дискурсі.
80. Українська культура в 20 – 30-х рр. XX ст.

81. «Радянiзацiя» Захiдної України у 1939 – 1941 рр.
82. Україна в перiод Другої свiтової вiйни i в першi повoєнні роки.
83. Пiслявоєнний сталiнський режим в Україні (1945 – 1953).
84. Український нацiональний рух у перiод Другої свiтової вiйни i першi повoєнні роки.
85. Україна в серединi 1950-х – першiй половинi 1980-х рокiв: головнi тенденцiї розвитку.
86. Український дисидентський та правозахисний рух 60 – 70-х рр. ХХ ст.
87. Розпад СРСР та вiдновлення незалежностi України.
88. Полiтичний розвиток України в 1991 – 2021 рр.
89. Соцiально-економiчний розвиток України в 1991 – 2021 рр.
90. Українцi в сучасному свiтi: тенденцiї розвитку дiаспори.
91. Етнодемографiчнi змiни в Україні у ХХ – на початку ХХI ст.
92. Культура України перших двох десятилiть ХХI ст.
93. «Помаранчева» революцiя в Україні: передумови, обставини, та внутрiшньополiтичнi наслiдки.
94. «Революцiя гiдностi» 2013 – 2014 рр.: обставини, перебiг та мiжнародний резонанс.
95. Росiйська анексія українського Криму 2014 р.: мiлiтарнi, полiтичнi на мiжнародно-правовi аспекти.
96. Росiйськi агресивнi дiї на Сходi України у 2014–2021 рр.: протидiя з боку української влади i суспiльства та мiжнародної спiльноти.
97. Президентськi кампанiї в Україні 1991 – 2019 рр.: полiтичнi та суспiльнi аспекти.
98. Формування партiйно-полiтичного середовища в Україні у 1991 – 2021 рр.
99. Консолiдацiя українського суспiльства та волонтерський рух в Україні у 2014 – 2021 рр.
100. Україна в мiжнародних iнституцiях (1991 – 2021 рр.): зовнiшньополiтичнi практики та перспективи.